

KVALIFIKACIJŲ IR PROFESINIO
MOKYMO PLĖTROS CENTRAS

2023 m. ĮGŪDŽIŲ PROGNOZĖ LIETUVA

Leidiny iš anglų kalbos išverstas ir publikuotas įgyvendinant ReferNet veiklos programą 2023 m., sutarties Nr. 2023-CED.927/GP/DVQ/ReferNet-SGA/001/22

Europos Komisijos parama verčiant ir publikuojant šį leidinį nereiškia, kad patvirtina turinį, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Europos Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą

First published in English as Skills in transition: the way to 2035 by the Publications Office of the European Union.

© European Centre for the Development of Vocational Training (CEDEFOP), 2023

Lithuanian translation: © Qualifications and Vocational Education and Training Development Centre, 2023

Responsibility for the translation lies entirely with the Qualifications and Vocational Education and Training Development Centre

Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras

Viršuliškių g. 103, LT-05115 Vilnius

Tel. +370 670 04 104, info@kpmmpc.lt

www.kpmmpc.lt

Originalas:

<https://www.cedefop.europa.eu/en/publications/4213>

TURINYS

CEDEFOP ĮGŪDŽIŲ PROGNOZĖ: _____4

UŽIMTUMO PERSPEKTYVOS 5

DARBO JĖGOS APŽVALGA 6

SEKTORIŲ UŽIMTUMO TENDENCIJOS 8

LAISVOS DARBO VIETOS PAGAL PROFESIJŲ GRUPES 9

PROFESINĖS KAITOS VEIKSNIAI 10

ĮGŪDŽIŲ PAKLAUSA IR PASIŪLA 11

CEDEFOP METODIKA: _____14

PAVEIKSLĖLIAI

PAVEIKSLĖLIAI

1 PAVEIKSLĖLIS. METINIS PROCENTINIS UŽIMTUMO AUGIMAS LIETUVOJE IR ES-27, 2015-2035 M. 6

2 PAVEIKSLĖLIS. DARBO JĖGOS PASISKIRSTYMAS (TŪKST.), 2005-2035 M. 7

3 PAVEIKSLĖLIS. UŽIMTUMO AUGIMAS PAGAL PLAČIUS EKONOMINĖS VEIKLOS SEKTORIUS, 2015-2035 M. 9

4 PAVEIKSLĖLIS. LAISVŲ DARBO VIETŲ SKAIČIUS PAGAL PLAČIAS PROFESIJŲ GRUPES, 2020-2035 M. 10

5 PAVEIKSLĖLIS. VISŲ LAISVŲ DARBO VIETŲ DALIS PAGAL KVALIFIKACIJOS LYGĮ, 2020-2035 M. 12

6 PAVEIKSLĖLIS. DARBO JĖGOS DALIS PAGAL KVALIFIKACIJOS LYGĮ, 2015-2035 M. 13

7 PAVEIKSLĖLIS. BŪSIMŲ ĮDARBINIMO SUNKUMŲ RODIKLIAI, 2022-2035 M. 14

Įgūdžių prognozė 2023 m. Lietuva

1 276 000

→ **-7,72 %** →

Padidėjimas 2021-2035 m.

Užimtumo augimas procentais 2021-2035 m.

2,4 %

2021-25 m.

-5,3 %

2021-30 m.

-7,7 %

2021-35 m.

Sparčiausiai augantys sektoriai

Augimas proc. 2021-2035 m.

16 %
Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla

12 %
Elektros, dujų, garo ir oro kondicionavimo tiekimas

Bendras laisvų darbo vietų skaičius, 2021-2035 m.

726 000

■ Pakeitimo poreikiai (100%)

■ Naujos darbo vietos (0%)

Didžiausios paklausos profesijos

Didžiausias naujų darbo vietų sukūrimas, 2021-2035 m.

11 000
Informacinių ir ryšių technologijų specialistai

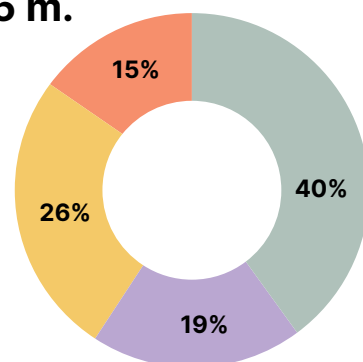
11 000
Asmeninės priežiūros darbuotojai

7 000
Asmenines paslaugas teikiantys darbuotojai

Aukštos kvalifikacijos darbo jėgos paklausos augimas

7 %

Bendras laisvų darbo vietų skaičius pagal įgūdžių lygį 2021-2035 m.

■ Aukštos kvalifikacijos ne fizinio darbo profesijos (40%)

■ Kvalifikuotos ne fizinio darbo profesijos (19%)

■ Kvalifikuotos fizinio darbo profesijos (26%)

■ Pagrindinės profesijos (15%)

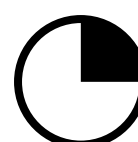
3,4 %

užimtumo didėjimas
2021-2035 m.

Sparčiausiai auganti profesija

Teisės, socialinių reikalų ir kultūros specialistai

Sparčiausiai augantis sektorius

Informacija ir ryšiai

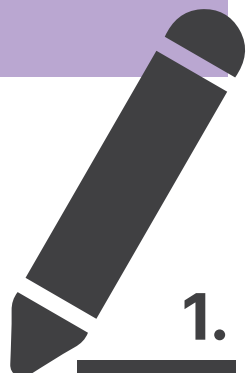
CEDEFOP

ĪGŪDŽIŲ PROGNOZĒ:

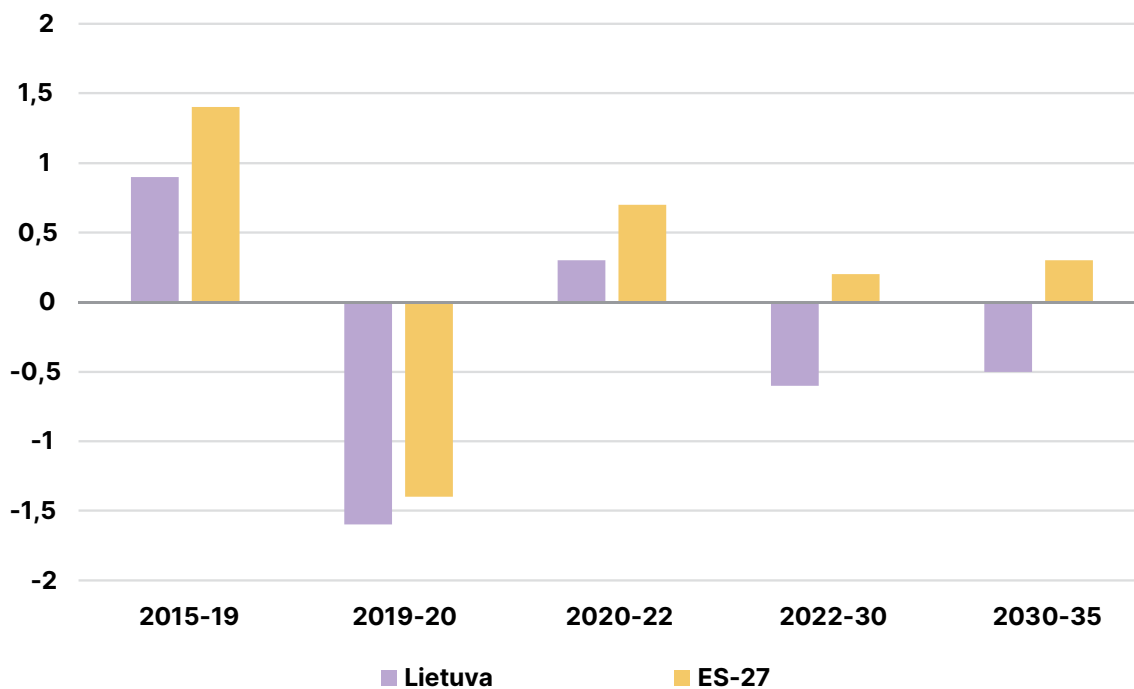
LIETUVA

UŽIMTUMO PERSPEKTYVOS

Numatoma, kad prognozuojamu laikotarpiu užimtumas Lietuvoje mažės. Iš 1 paveikslėlio matyti, kad 2015 - 2019 m. užimtumas Lietuvoje augo lėčiau nei vidutiniškai ES - 27, o 2020 m., prasidėjus Covid-19 pandemijai, sumažėjo dar labiau. Taip pat apskaičiuota, kad 2020 - 2022 m. užimtumas Lietuvoje šiek tiek padidėjo, o bendrai visose 27 ES valstybėse

narėse jis gana stipriai išaugo. Numatoma, kad prognozuojamu laikotarpiu užimtumas Lietuvoje mažės 0,5-0,6 proc. per metus, palyginti su maždaug 0,2-0,3 proc. per metus augimu visoje ES-27.

1 paveikslėlis. Metinis procentinis užimtumo augimas Lietuvoje ir ES-27, 2015-2035 m.

Šaltinis: CEDEFOP (2022 m. įgūdžių prognozė).

DARBO JĖGOS APŽVALGA

2 paveikslėlyje pavaizduota Lietuvos darbo jėga pagal amžiaus grupes 2005 m., 2020 m. ir 2035 m. Prognozuojamu laikotarpiu darbo jėgos pokyčius Lietuvoje ir toliau lems senėjanti visuomenė ir didėjantis darbo jėgos aktyvumas daugumoje amžiaus grupių. Prognozuojama, kad bendra darbo jėga Lietuvoje 2020-2035 m. sumažės 11 proc., palyginti su 6 proc. sumažėjimu per pastaruosius 15 metų. Tuo tarpu 27 ES valstybėse narėse numatomas maždaug 3 proc. darbo jėgos padidėjimas 2020-2035 m. numatoma, kad 2020-2035 m. bendras aktyvumo lygis Lietuvoje sumažės 1 procentiniu punktu, palyginti su 1 procentiniu punktu padidėjusiu bendru ES-27 rodikliu. Prognozuojama, kad 2020-2035 m. bendras gy-

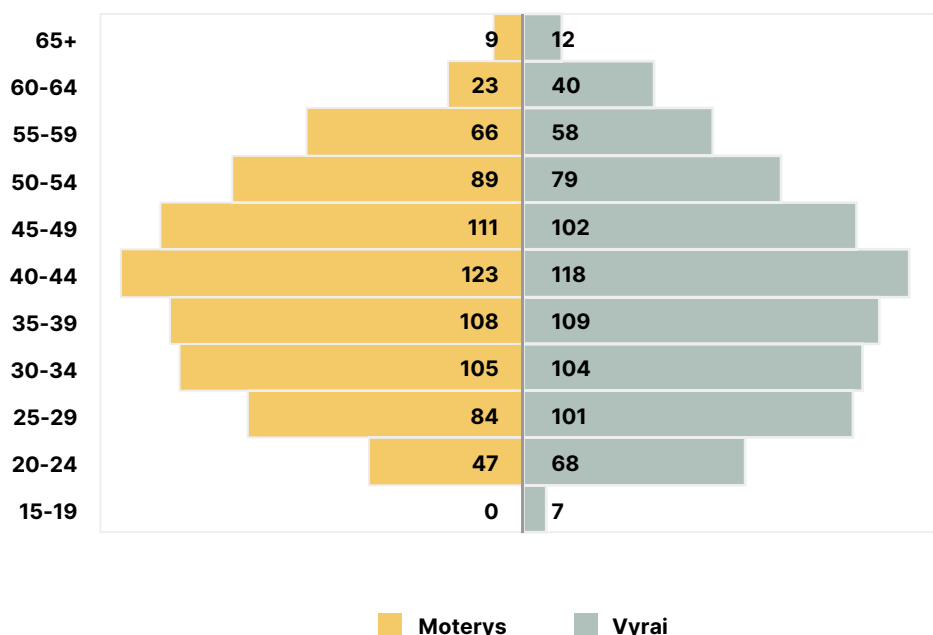
ventojų skaičius sumažės 10 proc., o 2005 - 2020 m. – 15 proc.

Taip pat prognozuojama, kad visose 20 - 64 metų amžiaus grupėse gyventojų skaičius Lietuvoje 2020-2035 m. gana smarkiai mažės, o 65 metų ir vyresnių gyventojų skaičius gana smarkiai augs (20 proc.), atspindėdamas ankstesnių laikotarpių atitinkamų jaunesnių grupių tendencijas. Numatoma, kad 25-34 metų amžiaus gyventojų skaičius šiuo laikotarpiu labai sumažės maždaug 36 proc.

Prognozuojama, kad visų Lietuvos amžiaus grupių, išskyrus 30-34 metų amžiaus asmenis, dalyvavimo darbo rinkoje rodikliai 2020-2035 m. didės, o labiausiai didės 60 metų ir vyresnių asmenų (8-11 procentinių punktų) ir 25-29 metų amžiaus asmenų (7 procentiniai punktai) dalyvavimo darbo rinkoje rodikliai.

Moteryų dalyvavimo darbo rinkoje rodiklių didėjimas pagal amžiaus grupes Lietuvoje, palyginti su vyrais, yra nevienodas: vienoje amžiaus grupėse moterų aktyvumo rodikliai didėja labiau, kitose – atvirkščiai. Tačiau dėl mažėjančio gyventojų skaičiaus pagrindinėse darbo jėgos amžiaus grupėse prognozuojama, kad 2020-2035 m. bendras moterų aktyvumo lygis sumažės 2 procentiniais punktais, o vyrų aktyvumo lygis išliks stabilus.

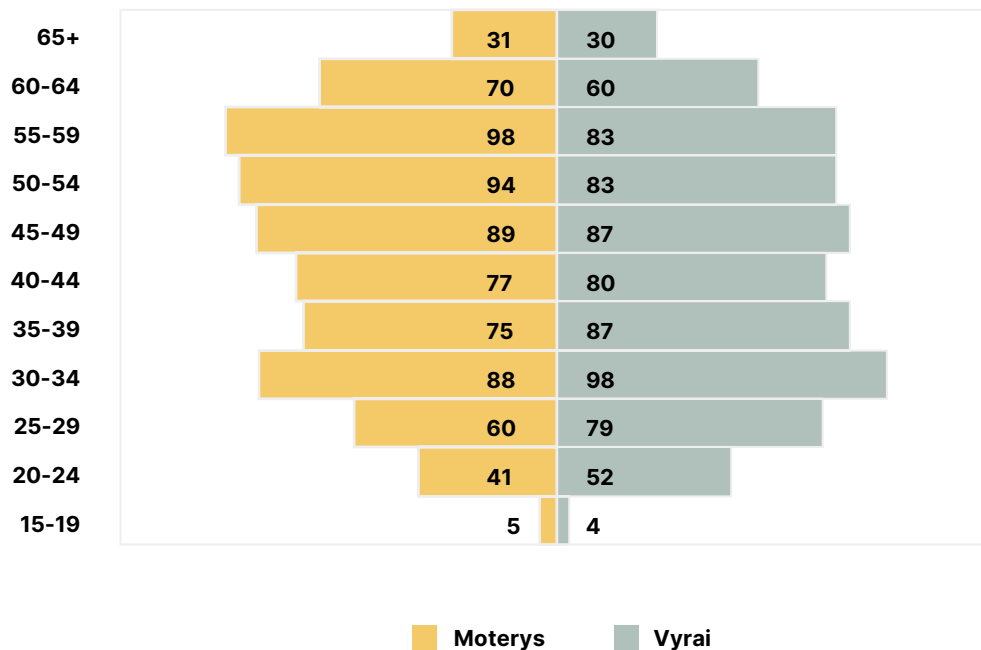
2005

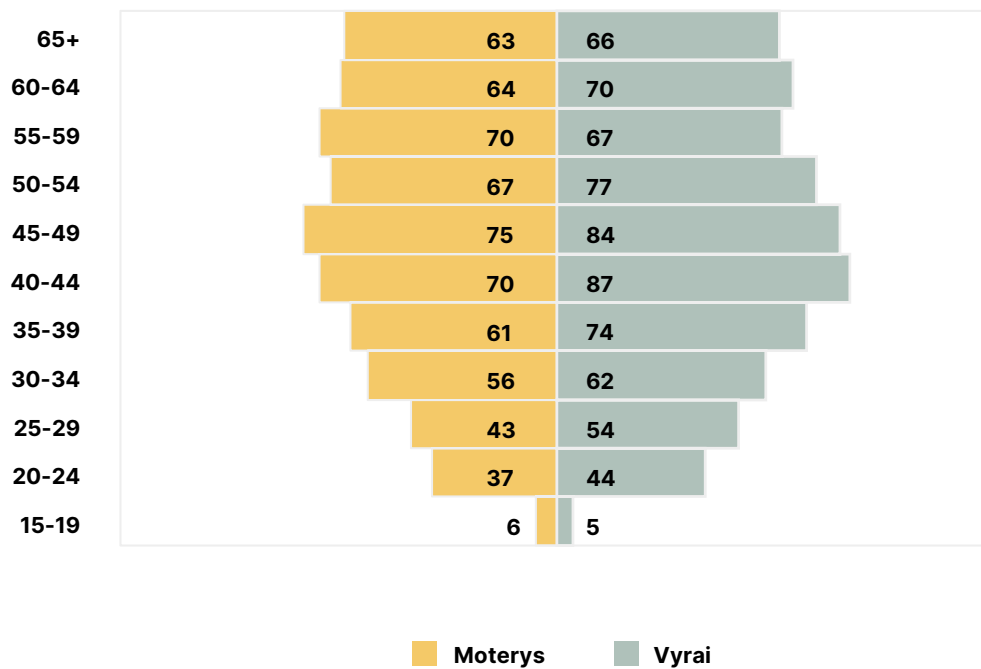
2 paveikslėlis. Darbo jėgos pasiskirstymas (tūkst.), 2005-2035 m.

Šaltinis: CEDEFOP (2022 m. įgūdžių prognozė).

2020

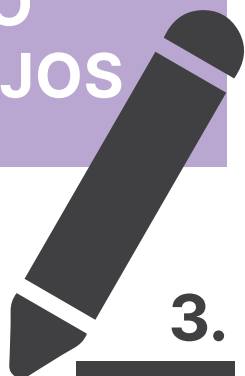
2035

2 paveikslėlis. tęsinys

Šaltinis: CEDEFOP (2022 m. įgūdžių prognozė).

SEKTORIŲ UŽIMTUMO TENDENCIJOS

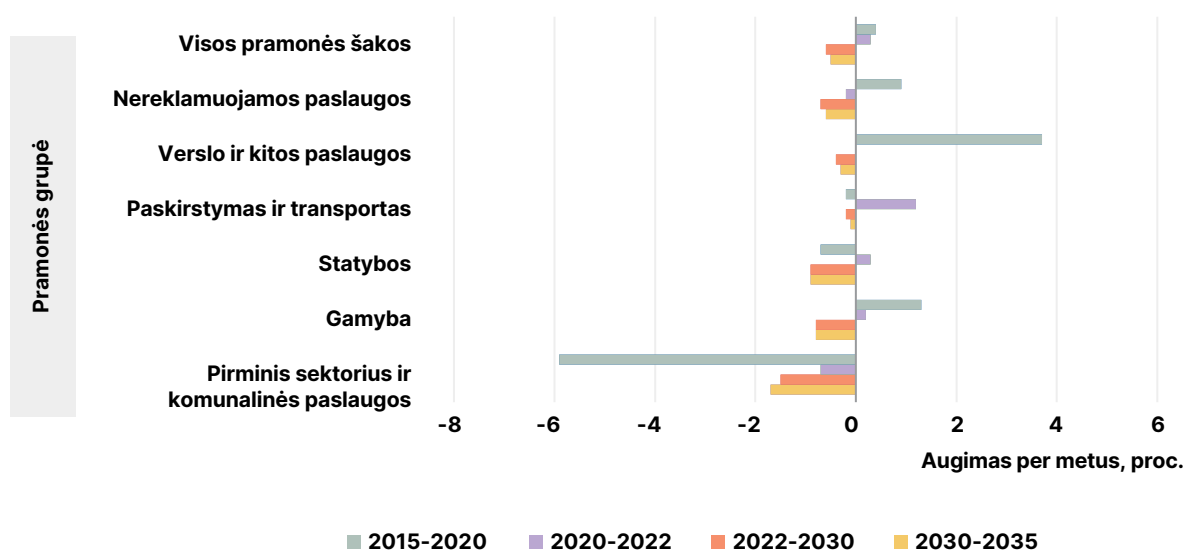

3 paveikslėlyje pavaizduotas vidutinis metinis užimtumo augimas pagal plačius sektorius Lietuvoje 2015-2035 m. Prognozuojama, kad 2022-2035 m. užimtumas Lietuvoje mažės visuose plačiuosiuose sektoriuose, o labiausiai mažės pirminiame sektoriuje ir komunalinėse paslaugose, po to – gamyboje ir statybose. Prognozuojama, kad net verslo ir kitų paslaugų sektoriuje, kuris, kaip prognozuojama, sparčiai augs daugumoje 27 ES valstybių narių, užimtumas šiuo laikotarpiu mažės (-0,4 proc. per metus).

Kalbant apie subsektorius (t. y. sektorius, kurie yra žemiau už pirmiau aptartus šešis plačius sektorius), užimtumo augimo tendencijos yra labiau nevienareikšmės.

Prognozuojama, kad 2022-2030 m. teigiamas užimtumo augimas verslo ir kitų paslaugų sektoriuje prognozuojamas nekilnojamojo turto veiklos, mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros, telekomunikacijų bei finansinės ir draudimo veiklos subsektoriuose. Tačiau numatoma, kad likusiuose šio plataus sektoriaus subsektoriuose užimtumas mažės. Prognozuojama, kad paskirstymo ir transporto srityje užimtumas palyginti dideliame (2020 m. sudarys 2,4 proc. visų dirbančiųjų Lietuvoje) apgyvendinimo ir maitinimo subsektoriuje 2022-30 m. augs apie 1 proc. per metus, o didmeninės ir mažmeninės prekybos (16 proc. dirbančiųjų) subsektoriuje – 0,4 proc. per metus. Prognozuojama, kad 2022-2030 m. augs užimtumas tokiuose gamybos pramonės subsektoriuose kaip farmacijos, elektros įrangos, kitų mašinų ir įrangos, variklinių transporto priemonių, kitos transporto įrangos, kitų cheminių medžiagų bei optinės ir elektroninės įrangos sektoriuose.

Prognozuojama, kad 2022-2030 m. pirminiame sektoriuje ir komunalinių paslaugų sektoriuje užimtumas elektros energijos sektoriuje augs, tačiau numatoma, kad užimtumas žemės ūkyje (5,7 proc. dirbančiųjų) tuo pačiu laikotarpiu toliau smarkiai mažės. Prognozuojama, kad 2022-2030 m. mažės užimtumas visuose trijuose subsektoriuose, t. y. švietimo (9,8 proc. dirbančiųjų), sveikatos apsaugos (7,1 proc. dirbančiųjų) ir viešojo valdymo ir gynybos (6,5 proc. dirbančiųjų).

3 paveikslėlis. Užimtumo augimas pagal plačius ekonominės veiklos sektorius, 2015-2035 m.

Šaltinis: CEDEFOP (2022 m. įgūdžių prognozė).

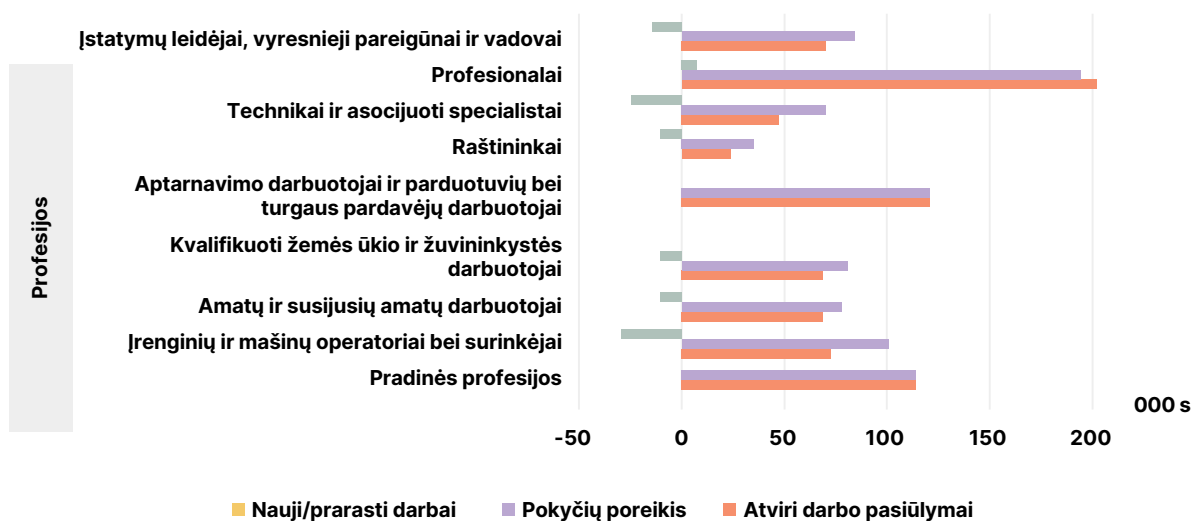
LAISVOS DARBO VIETOS PAGAL PROFESIJŲ GRUPES

4 paveikslėlyje pavaizduotas bendras laisvų darbo vietų skaičius pagal plačias profesijų grupes 2020-2030 m. laisvų darbo vietų skaičius rodo, kiek darbo vietų reikia užpildyti dėl prarastų ir (arba) naujai sukurtų darbo vietų ir darbo vietų, kurioms reikia pakaitinių darbuotojų. Prognozuojama, kad darbo vietų daugės tik specialistams, o kartu su pakaitine paklausa tikimasi, kad šioje plačioje profesijoje atsirastų daugiausia laisvų darbo vietų, o tai sudarys 25 proc. visų laisvų darbo vietų. Nepaisant bendro darbo vietų skaičiaus mažėjimo daugumoje plačiųjų sektorių, pakeitimo poreikis reiškia, kad visuose plačiuosiuose sektoriuose vis dar bus laisvų darbo vietų. Prognozuojama, kad iš viso darbo vietų skaičius sumažės 91 000, tačiau prognozuojama, kad pakeitimo poreikis sieks 890 000, taigi atsirastų apie 800 000 laisvų darbo vietų.

CEDEFOP kvalifikacijų prognozės numato bendrą laisvų darbo vietų skaičių pagal profesijų grupes kaip grynojo užimtumo pokyčio ir pakeitimo poreikio sumą. Grynasis užimtumo pokytis – tai sukurtos naujos darbo vietos arba prarastos darbo vietos dėl užimtumo didėjimo ar mažėjimo tame sektoriuje ar profesijoje. Poreikis pakeisti darbuotojus atsiranda, kai darbo jėga palieka profesiją dėl išėjimo į pensiją ar karjeros pokyčių. Pakeitimo poreikiai paprastai suteikia daugiau darbo vietų nei naujai sukuriamos darbo vietos, o tai reiškia, kad nemažai darbo vietų atsiranda net ir besitraukiančiose profesijose (pvz., žemės ūkio darbuotojai yra geros to pavyzdys, nes šiame sektoriuje dirbančius senstančius darbuotojus reikės pakeisti naujais).

Išsamiau kalbant, daugiausia naujų darbo vietų (atsižvelgiant į naujų ir (arba) prarastų darbo vietų atsiradimo ir pakeitimo poreikius) turėtų atsirasti aukštos kvalifikacijos profesijose, pavyzdžiui, verslo ir administravimo specialistų, administracijos ir komercijos vadybininkų, sveikatos priežiūros specialistų, kurie yra vieni iš nedaugelio profesijų, kuriose, kaip tikimasi, atsirastų naujų darbo vietų, taip pat kelios kitos aukštos kvalifikacijos profesijos, pavyzdžiui, informacinių ir ryšių technologijų specialistai. Prognozuojama, kad daugiausia darbo vietų atsirastų valytojų ir pagalbinių darbininkų profesijoje, o trečioje vietoje pagal darbo vietų skaičių bus kvalifikuoti fizinį darbą atliekantys statybos ir susijusių profesijų darbininkai. Tikimasi, kad vairuotojų ir mobiliųjų įrenginių operatorių (kvalifikuotų darbininkų) darbo vietų skaičius taip pat bus gana didelis, nepaisant didelio darbo vietų skaičiaus sumažėjimo.

4 paveikslėlis. Laisvų darbo vietų skaičius pagal plačias profesijų grupes, 2020-2035 m.

Šaltinis: CEDEFOP (2022 m. įgūdžių prognozė).

PROFESINĖS KAITOS VEIKSNIAI

5.

CEDEFOP įgūdžių prognozėje būsimas profesijų užimtumo augimas (arba mažėjimas) dar labiau išskaidomas atskiriant nacionalinius ekonominius komponentus nuo regioninio pramoninio ir ekonominio poveikio, taip padedant išsiaiškinti, kas lemia pokyčius. Šiuo požiūriu užimtumo augimą galima paaiškinti trimis galimais veiksniais:

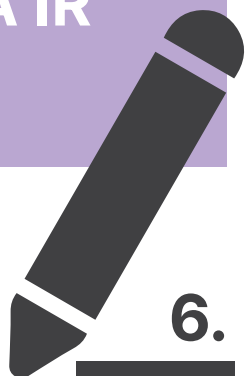
- a) bendros ekonomikos tendencijos (t. y. augimas ar nuosmukis),
- b) užimtumo pokyčiai tarp sektorių ir
- c) profesinės struktūros pokyčiai sektoriuose (t. y. veiksniai, dėl kurių vienos profesijos yra svarbesnės už kitas).

Užimtumo profesinei sudėčiai Lietuvoje daugiausia būdingi profesijų specializacijos lygio pokyčiai, rečiau – pramonės šakos dydžio pokyčiai. Dėl stipresnio konkrečių profesijų ir pramonės šakų poveikio didės vadovų, specialistų ir jaunesniųjų specialistų dalis, o taip pat ir profesijų, padedančių gamybos procesui, pavyzdžiui, surinkėjų, ir paslaugų, pavyzdžiui, asmeninių priežiūros ir apsaugos paslaugų, dalis. Aukštos kvalifikacijos specialistai, kuriems šios tendencijos gali būti naudingiausios, yra, pavyzdžiui, administracinės ir komercinės veiklos vadovai, ypač teisininkai, socialinių reikalų, kultūros specialistai bei susiję jaunesnieji specialistai. Priešinga situacija būdinga kitoms vadovų kategorijoms, pavyzdžiui, paslaugų srities vadovams, ir jaunesniesiems specialistams, pavyzdžiui, sveikatos priežiūros jaunesniesiems specialistams, verslo ir administravimo jaunesniesiems specialistams. Tikimasi, kad sumažės aukštos kvalifikacijos profesijų.

Bendras profesinių pokyčių poveikis priklauso nuo kelių veiksnių, į kuriuos reikia atsižvelgti kartu. Didėjantis automatizavimas ir skaitmeninimas, perėjimas prie į paslaugas orientuotos ekonomikos, taip pat ir gamybos sektoriuje, yra keletas iš veiksnių, kurie daro įtaką įvairiems profesiniams pokyčiams.

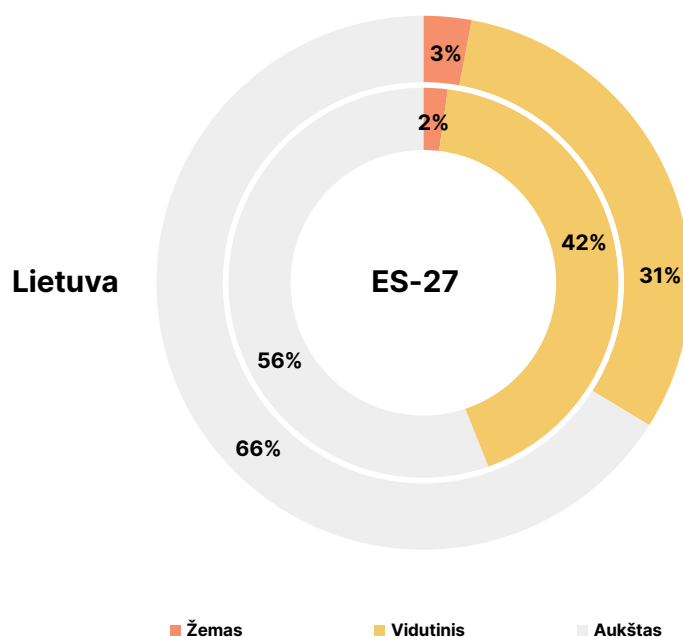
Tikimasi, kad tarpinių profesijų, ypač žemės ūkio darbuotojų, vairuotojų ir mobiliųjų įrenginių operatorių, apskritai sumažės. Tarp stiprėjančių vidutinės kvalifikacijos profesijų – surinkėjai. Sumažės visų atitinkamų žemesnio lygio profesijų darbuotojų, išskyrus kasybos, statybos, apdirbamosios pramonės ir transporto darbininkus.

ĮGŪDŽIŲ PAKLAUSA IR PASIŪLA

Pagal CEDEFOP įgūdžių prognozę įgūdžiai apibūdinami pagal aukščiausią darbo jėgos ir dirbančių asmenų turimą kvalifikaciją. Skiriami trys lygiai: aukštas, vidutinis ir žemas, kurie atitinka oficialią ISCED klasifikaciją. Profesijų grupė taip pat rodo, kokio lygio įgūdžių reikia, nes kai kurioms profesijoms (pvz., specialistų) paprastai reikia aukšto lygio įgūdžių, o kai kurioms kitoms (pvz., pagrindinėms) – tik pagrindinių. Todėl profesijų grupės taip pat siejamos su įgūdžių lygiu.

5 paveikslėlyje pavaizduota visų laisvų darbo vietų dalis pagal kvalifikacijos lygį Lietuvoje ir 27 ES valstybėse narėse 2022-2035 m. Lietuvoje tikimasi, kad labai didelei daliai (66 proc.) darbo vietų reikės aukštos kvalifikacijos. Palyginti su 27 ES valstybėmis narėmis, tikimasi, kad daug didesnei daliai darbo vietų reikės aukštos kvalifikacijos, o mažesnei daliai – tiek žemos, tiek vidutinės kvalifikacijos.

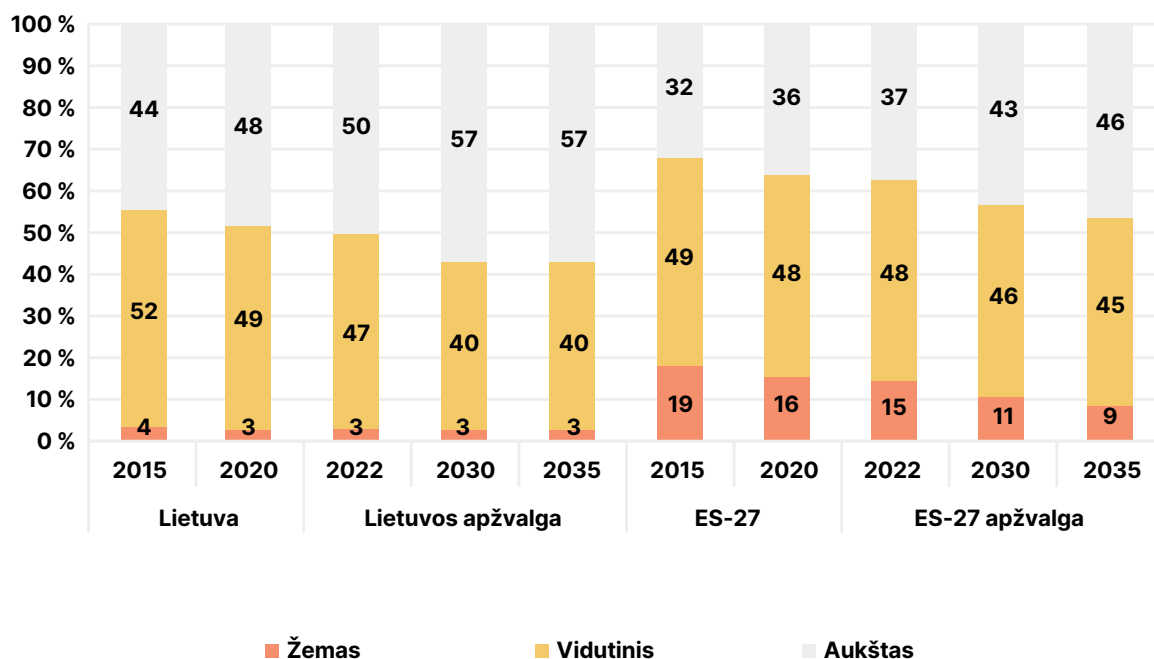

5 paveikslėlis. Visų laisvų darbo vietų dalis pagal kvalifikacijos lygį, 2020-2035 m.

Šaltinis: CEDEFOP (2022 m. įgūdžių prognozė).

Būsimos darbo jėgos pasiūlos tendencijos priklauso nuo darbingo amžiaus gyventojų (15 m. ir vyresnių) skaičiaus, dalyvavimo darbo rinkoje lygio ir nuo to, kiek žmonės įgyja formalią kvalifikaciją.

6 paveikslėlyje pavaizduota darbo jėgos kvalifikacijos dalių raida Lietuvoje ir 27 ES valstybėse narėse. Lietuvoje sparčiai didėja aukštesnės kvalifikacijos darbuotojų dalis darbo rinkoje. Nors 2022 m. ši dalis sudarė 50 proc., tikimasi, kad iki 2030 m. ji padidės iki 57 proc.

6 paveikslėlis. Darbo jėgos dalis pagal kvalifikacijos lygį, 2015-2035 m.

Šaltinis: CEDEFOP (2022 m. įgūdžių prognozė).

Aukštesnės kvalifikacijos darbuotojų dalis daugiausia padidėjo vyresnio amžiaus vidutinės kvalifikacijos darbuotojų sąskaita. Numatoma, kad vidutinės kvalifikacijos darbuotojų dalis sumažės nuo 47 proc. 2022 m. iki 40 proc. 2035 m. Tikimasi, kad žemos kvalifikacijos darbuotojų dalis iš esmės išliks stabili, nors ir palyginti nedidelė. Numatoma, kad Lietuvoje, palyginti su 27 ES valstybių narių vidurkiu, ir toliau bus daugiau aukštesnės kvalifikacijos specialistų, tačiau vidutinės kvalifikacijos specialistų dalis prognozuojamu laikotarpiu bus mažesnė už 27 ES valstybių narių vidurkį.

Prognozuojama, kad aukštos ir vidutinės kvalifikacijos darbuotojų trūkumas bus nedidelis.

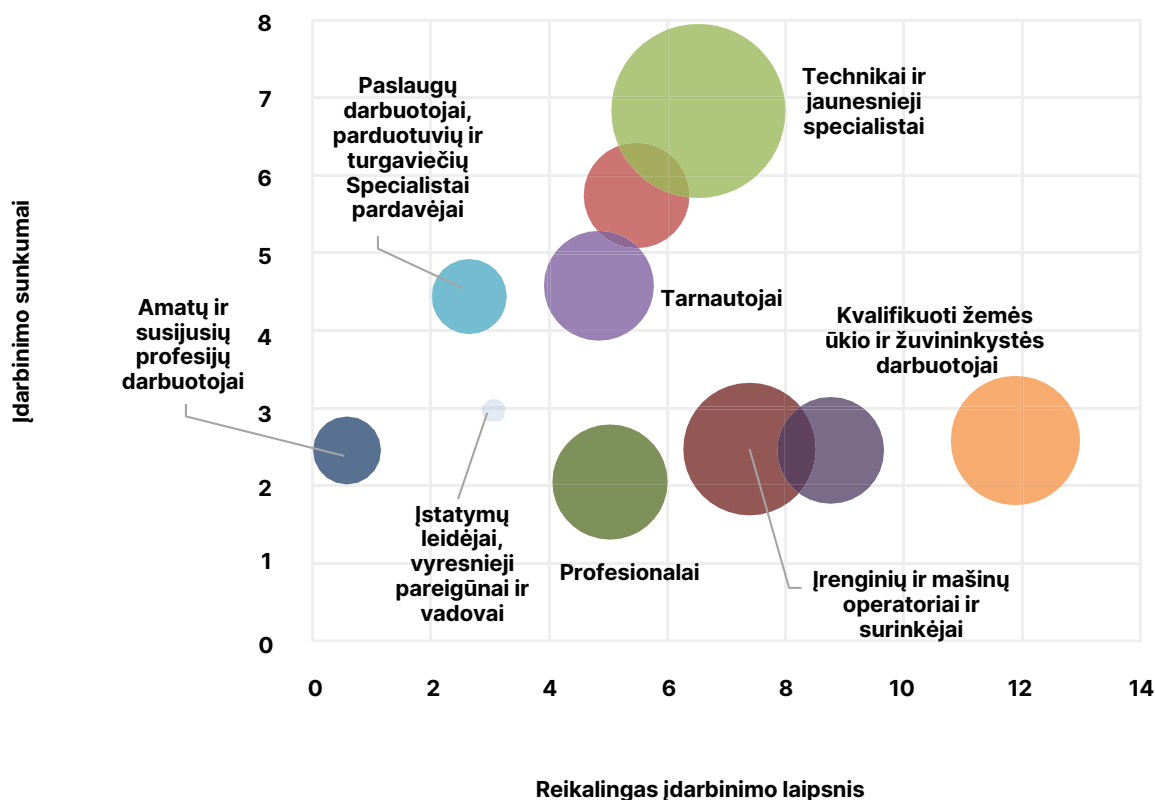
Pateiktas rodiklis „įdarbinimo sunkumai“, kurio tikslas – apytiksliai įvertinti pasiūlos trūkumą pagal kvalifikacijas ir jo poveikį profesijoms. Šis vertikalioje ašyje pavaizduotas rodiklis rodo didėjančius sunkumus patenkinti paklausą, atsižvelgiant į turimą profesijos kvalifikaciją pasiūlą. Išilgai horizontalios ašies pavaizduotas profesijos įdarbinimo reikalingumo laipsnis. Didesnės vertės rodo, kad norint pasiekti prognozuojamą rezultatą, profesijai reikės labiau prisitaikyti (kalbant apie tam tikrą kvalifikaciją turinčius darbuotojus), palyginti su bazinių metų (2018 m.) lygiu. Šie pokyčiai (įdarbinimo poreikio laipsnis) gali būti susiję su reikalaujamos kvalifikacijos pasikeitimu arba dirbančiųjų skaičiaus padidėjimu. Burbulo dydis rodo bendrą užimtumo lygį, didesni burbulai rodo didesnį užimtumą, o mažesni – mažesnį.

Tikėtina, kad profesijos, kurioms būdingas ir didelis įdarbinimo poreikis, ir didelis įdarbinimo sunkumas (t. y. paveiklo viršuje dešinėje), susidurs su didžiausiais sunkumais ieškant tinkamos darbo jėgos.

Nors pasiūla pakankamai atitinka didėjančią paklausą, atrodo, kad didėjanti aukštojo išsilavinimo specialistų pasiūla lemia tam tikrą ribotą jų trūkumą. Sudėtingiausia įdarbinti aukštesnio lygio specialistus, pavyzdžiui, technikus ir jaunesnius specialistus.

Prognozuojama, kad vidutinio lygio profesijų, pavyzdžiui, aptarnavimo darbuotojų, parduotuvių ir turgaviečių pardavėjų, darbuotojų įdarbinimo sunkumai bus didesni (6 pav.). Tačiau tikimasi, kad per šį laikotarpį šių profesijų kvalifikacijos pokyčiai bus nedideli, todėl reikės įdarbinti nedaug arba vidutinį kiekį darbuotojų. Numatoma, kad specialistai ir įstatymų leidėjai, vyresnieji pareigūnai ir vadovai susidurs su daug mažesniais įdarbinimo sunkumais, be to, prognozuojamu laikotarpiu jų įdarbinimo poreikis bus palyginti nedidelis.

Specialistų, didžiausios plačiosios profesinės grupės, įdarbinimo sunkumai yra didesni visose pagrindinėse profesijose, o sveikatos priežiūros specialistų įdarbinimo sunkumai yra šiek tiek didesni nei kitų profesijų specialistų. Tačiau tikimasi, kad reikalaujamas įdarbinimo laipsnis skirsis.

7 paveikslėlis. Būsimų įdarbinimo sunkumų rodikliai, 2022-2035 m.

Šaltinis: CEDEFOP (2022 m. įgūdžių prognozė).

Pastaba: rodikliai apskaičiuoti pagrindinių dviženklų profesijų grupių lygmeniu. Apibendrinimas buvo grindžiamas užimtumo svoriais kiekvienoje vienženklėje profesijų grupėje.

CEDEFOP

METODIKA:

CEDEFOP įgūdžių prognozė pateikia kiekybines būsimų užimtumo tendencijų prognozes pagal ekonominės veiklos sektorius ir profesijų grupes. Taip pat įvertinamos būsimos gyventojų ir darbo jėgos išsilavinimo lygio tendencijos. CEDEFOP prognozėje naudojami suderinti tarptautiniai duomenys ir bendras metodologinis metodas, leidžiantis palyginti įvairių šalių užimtumo tendencijas sektoriuose, profesijose ir kvalifikacijose. Prognozę ir metodiką tvirtina nacionalinių ekspertų grupė. Prognozė nepakeičia nacionalinių prognozių, kuriose dažnai naudojamos išsamesnės metodikos ir duomenys, be to, į jas įtraukiamos išsamios žinios apie šalies darbo rinką.

Naujausia prognozė apima laikotarpį iki 2035 m. Prognozėje atsižvelgiama į pasaulio ekonomikos pokyčius iki 2022 m. gegužės mėn. 2020 m. Europos ekonomika patyrė didelį nuosmukį dėl pasaulinės pandemijos, o 2021 m. iš dalies atsigavo. Tačiau atsigavimo stiprumui trumpuoju laikotarpiu grėsmę kelia pasauliniai veiksniai, tokie kaip tiekimo grandinės sutrikimai, karo Ukrainoje padariniai ir didelė infliacija.

Pagrindinės pagrindinio scenarijaus prielaidos apima 2022 m. gegužės mėn. Eurostat'o gyventojų skaičiaus prognozę („Europop 2019“)¹ ir Ekonomikos ir finansų reikalų generalinio direktorato 2022 m. gegužės mėn. parengtą trumpalaikę makroekonominę prognozę². Palyginti su 2019 m. atnaujintais duomenimis, CEDEFOP 2022 m. įgūdžių prognozei turi

įtakos keli duomenų patikslinimai. Pavyzdžiui, 2022 m. atnaujintoje programoje naudojamos gyventojų skaičiaus prognozės paprastai yra pesimistiškesnės nei 2019 m. atnaujintoje programoje (t. y. „Europop 2015“), o tai daro atitinkamą poveikį darbo jėgos skaičiams. Istorinių darbo jėgos duomenų šaltinis yra Europos darbo jėgos tyrimas, kuriame 2021 m. buvo atlikti svarbūs metodologiniai pokyčiai, dėl kurių nutrūko kelių kintamųjų, įskaitant darbo jėgą, laiko eilutės. Dėl šios priežasties daugelyje valstybių narių dalyvavimo rinkoje lygis 2021 m. yra pastebimai aukštesnis arba žemesnis už istorines tendencijas, todėl CEDEFOP 2022 m. įgūdžių prognozė, palyginti su 2019 m. atnaujinta prognoze, turi būti pakoreguota ta pačia kryptimi. Be to, kai kuriose valstybėse narėse buvo gerokai patikslintos nacionalinės apskaitos istorinių duomenų apie užimtumą sektoriuose eilutės.

CEDEFOP 2022 m. įgūdžių prognozė parengta atsižvelgiant į Europos žaliąjo susitarimo tikslus, įtraukiant tinkamas prielaidas dėl papildomų investicijų, energetikos sektoriaus technologijų, energijos balanso ir anglies dioksido kainų nustatymo.

Pasaulio banko ir Tarptautinės energetikos agentūros (TEA) energijos ir žaliavų kainų prognozės naudojamos kaip įvesties duomenys į CEDEFOP įgūdžių prognozę, todėl į jas įtrauktas pastarojo meto kainų šuolis.

¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/population-demography/population-projections/database>

² https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-forecasts/spring-2022-economic-forecast_en

Naujausią informaciją ir prieigą prie išsamesnių CEDEFOP įgūdžių prognozės duomenų rasite:

[projekto „Įgūdžių prognozė“ puslapyje.](#)

Išsamesnės informacijos teiraukitės CEDEFOP įgūdžių prognozių grupės adresu:

Skills-Forecast@cedefop.europa.eu